

Can Burguès

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Camí de Can Burguès, s/n
Emplaçament: Des de la ctra. de Parets a Bigues, poc després del km. 10 seguir un camí sense asfaltar a la dreta

Coordenades:

Latitud: 41.64019
Longitud: 2.23446
UTM Est (X): 436244
UTM Nord (Y): 4610111

Classificació

Número de fitxa: 08248 - 2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle: XIV-XIX
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: La coberta es troba en mal estat, pel que els frescos de les estances estan afectats d'humitats.
Protecció: Legal
Observacions protecció: BPU. NNSS (DOGC 31/03/1995)
Número inventari: IPA 29510
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 002218000DG31B0001FH
Autoria de la fitxa: Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa: dl., 04/07/2011 - 02:00

Descripció

Can Burguès és una masia d'origen medieval sobre la qual es va ampliar i consolidar el mas actual de tipologia clàssica durant el segle XVI, de tres crugies i dues plantes. A mitjans del segle XIX s'hi va fer una reforma senyorial segons el gust de l'època, en què es van decorar la sala i les estances amb pintures murals.

La masia es compon de diversos volums superposats, que es distribueixen al voltant del volum principal. Aquest consta de planta baixa i pis i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. S'hi accedeix per un portal d'arc de mig punt adovellat, sobre el qual hi ha una finestra d'arc pla de pedra amb incisió conopial. A nivell del primer pis també destaca una finestra gòtica d'arc conopial dentat amb arquets, que es recolza sobre impostes decorades amb rosetes. Al seu costat hi ha pintat un rellotge de sol. El volum central es troba envoltat pel sector de ponent i tramuntana per un volum de planta baixa, pis i golfes amb la coberta a tres vessants. La façana de migdia presenta una finestra gòtica lobulada alineada amb les del volum principal i presenta una galeria amb pòrtics d'arc carpanell a nivell de les golfes. Les façanes de ponent i tramuntana presenten diverses finestres d'arc pla de pedra i de ceràmica, entre les que destaquen les tres espitlleres de la part posterior, que constitueixen un dels vestigis del mas medieval. El tractament dels murs és arrebossat i pintat. La masia queda frontalment tancada a través d'un baluard i de diverses dependències construïdes segons les necessitats de l'època. A ponent hi ha una primera portalada que dona accés al pati empedrat, que té la llinda de pedra inscrita amb l'any "1669" i una creu. El costat de llevant està constituït per la masoveria, que s'adossa al volum principal de forma perpendicular. Al costat del pati presenta grans pòrtics d'arc rebaixat de pedra, un dels quals constitueix l'entrada coberta des de llevant, constituïda per una portalada d'arc pla de pedra carejada. En aquesta façana, fora del baluard, s'hi ha adossat un cobert amb bigues de fusta, entre les que es conserven dues garites semicirculars. El cos de la masoveria presenta a la part de migdia diverses obertures d'estil gòtic que van ser incorporades en una restauració recent. Al costat hi ha una tercera portalada, on hi ha un relleu amb l'anagrama "IHS" dins d'una orla decorativa. A l'interior del pati també hi trobem un cobert adossat al costat de ponent del baluard, el pou i un colomar que sobresurt respecte la masoveria. Fora del pati hi ha l'antic safareig a ponent, la pallissa datada de l'any 1886 a migdia i una gran era i les corts a llevant.

A l'interior s'observen vestigis de l'estructura medieval del mas, entre els que destaquen dos arcs de ferradura de pedra de notables dimensions, un situat al voltant del portal d'accés i l'altra al costat del menjador. També són destacables el celler sostingut amb grans arcades de mig punt de pedra, les portes de pedra i les bigues que en algunes estances es sostenen amb mènsules. Al costat de l'entrada hi ha una escala de pedra de dos trams que condueix a la sala del pis, una de les estances més notables de la casa. Les parets estan decorades amb pintures murals de tipus vegetal i geomètric, de la mateixa manera que l'enteixinat del sostre, on les bigues i les llates estan pintats amb relleus de flors de tipus esquemàtic. A la biga central s'hi observa pintat l'any "1864". En aquest mateix període, es van decorar les alcoves amb motius vegetals.

Història

La referència documental més antiga del mas Burguès es remunta a la primeria del segle XIV, quan formava part de la senyoria de la casa de Castellet. Entre el segle XIV i XV la propietat es va ampliar amb l'adquisició d'altres masos i peces de terres, entre els quals trobem el mas Ferrer (actualment la Ferreria) i el mas Ciurans. El patrimoni familiar va seguir creixent durant el segle XVI de la mà de Jaume Burguès, qui seria batlle de la Baronia de Montbui. Des del casament de la pubilla Maria Anna Burguès amb Francesc Alrani l'any 1684, els propietaris del mas van deixar de cognomenar-se Burguès, llevat del seu nét que encara es coneixeria com a Genís Burguès. Poc temps després, la pubilla Eulàlia Alrani es casaria amb Josep Margenat, nom que han mantingut els propietaris fins a l'actualitat. Els Margenat van seguir exercint

un paper rellevant en la vida del municipi, ja sigui com a alcaldes com col·laborant en la construcció de l'església parroquial.

Bibliografia

CANTARELL, C.; CIURANS, X. (2010). El patrimoni històric de Santa Eulàlia de Ronçana. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.

BARBANY, C. [et al.] (2003). De la Balma a la Masia: l'hàbitat medieval i modern al Vallès Oriental. Granollers: Museu de Granollers.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Santa Eulàlia de Ronçana (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

